ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

Programme Code: *AI - MA(PBI)*

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

AI-MA(PBI)-11 : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-1

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪਰੀਵਖਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: **05**

ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ, ਅ ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ੳ-1, ੳ-2 ਅਤੇ ਅ-1, ਅ-2) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੁਲ ਅੱਠ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. **ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ** (ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ) ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। **ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ** 12 ਅੰਕ ਹਨ।
2. **ਤੀਜੇ ਭਾਗ** (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
3. **ਉੱਤਰ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

ੳ-1: (I). ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ :

ਭਾਸ਼ਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ/ ਪੱਧਰ

(II)ਸੋਸਿਊਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪ:

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਚਾਰ (Language & Parole),ਚਿਹਨ, ਚਿਹਨਕ ਅਤੇ ਚਿਹਨਤ (Sign, Signifier & Signified), ਇਕਾਲਕ ਅਤੇ ਦੁਕਾਲਕ ਪਹੁੰਚ (Synchronic and Diachronic Study) ਕੜੀਦਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਚਾਰੀ ਸੰਬੰਧ (Syntagmatic & Associative relations) 12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰੰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ

ਸੰਰਚਨਤਾਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਰੋਮਨ ਯਾਕਬਸਨ ਅਤੇ ਨੋਮ ਚੋਮਸਕੀ:

- ਰੋਮਨ ਯਾਕਬਸਨ: ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ: ਰੂਪਕ (Metaphor) ਤੇ ਸੰਗਲੀ (Metonmy) ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਮਾਡਲ।
- ਨੋਮ ਚੋਮਸਕੀ: ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ: ਚੋਮਸਕੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ: ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉ, ਗਹਿਨ ਅਤੇ ਸੱਤਹੀ ਬਣਤਰ, ਵਾਕੰਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਵਿਆਕਰਨ 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: <u>ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ:</u>

(I) ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ : ਸਰੂਪ, ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਸਤਮ ਤੇ ਕੇਂਟਮ ਵਰਗ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ: ਭਾਰਤੀ ਆਰਿਆਈ ਪਰਿਵਾਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਦਰਾਵੜ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਨਵੀਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫ਼ਾਰਸੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਉਰਦੂ ਤੇ ਹਿੰਦੀ 12 ਅੰਕ

ਅ-2: (I) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਸ਼ਾ (idiolect), ਅਪਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਪਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ (style), ਕਿੱਤਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ (registers), ਡਾਇਗਲੋਸੀਆ (diglossia), ਪਿਜਨ ਅਤੇ ਕਿਰੀਓਲ (pidgin & creole), ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੰਡ।

(II) ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ: ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਰੇਖਾਵਾਂ (Isogloss), ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਐਟਲਸ, ਟਕਸਾਲੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਟਕਸਾਲੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ (Standard and Non-Standard

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

Dialects), ਪੰਜਾਬੀ (ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ) ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲੱਛਣ।

12 ਅੰਕ

ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ (4X12=48 ਅੰਕ)

ਭਾਗ-ੲ

11X2=22 ਅੰਕ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ:

1. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਵੇਦ, ਪਰਿਚਾਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.
3. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1980.
4. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1982.
5. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.
6. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000.
7. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕਸ 2015
   ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕਸ, 2015
8. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਵਾਰਿਸਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮਿ੍ਤਸਰ, 2004.
9. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.
10. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
11. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996.
12. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
13. ਦੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959.
14. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
15. ਜੀ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1960.
16. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ, (I, II ਅਤੇ III), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।
17. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1999.
18. ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੌਸਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਵ-ਵਾਕੰਸ਼: ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999.
19. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਅੰਕ 41.
20. ਭਾਖਾ ਸੰਜਮ, ਵਾਲਿਊਮ-22, 1997.

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

': AI-MA(PBI)-12: ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30
ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40
ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ:6

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ, ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ੳ-1, ੳ-2 ਅਤੇ ਅ-1, ਅ-2) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ) ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
3. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

ੳ-1: ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ

(I) ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ

(II) ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗ

(III) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਣ

(IV) ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਮੀਡੀਆ (Popular Culture and Media)

(V) ਕਬਾਇਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ — 12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਸਭਿਆਚਾਰ: ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਨ (ਅੰਤੋਨੀਓ ਗਰੈਮਸ਼ੀ, ਸਟੂਅਰਟ ਹਾਲ, ਫ਼ਰੈਡਰਿਕ ਜੇਮਸਨ, ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਾਡਲ)

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕ: ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਨ (ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)

ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ — 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ

(I) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਸਰੋਤ

(III) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਰਿਵਰਤਨ: ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਮੱਧਕਾਲ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ

(IV) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣ

(V) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ — 12 ਅੰਕ

ਅ-2: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਬਣਤਰ

(I) ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਆਹ, ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

(III) ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰ: ਮੂਲ ਕਦਰ-ਪ੍ਰਬੰਧ

(IV) ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ

(V) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਬੀਲਾਈ ਸਭਿਆਚਾਰ (ਬਾਜ਼ੀਗਰ, ਸਿਕਲੀਗਰ ਤੇ ਗੁੱਜਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) — 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ — 11X2=22 ਅੰਕ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
2. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਲੋਕਗੀਤ, ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
6. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-42), ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।

8. Raymond Williams, *Culture*, Fontana Paperbacks.
9. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਹਿੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਕ-ਸਕੀਰੀਆਂ ਤੇ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
10. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਪਾਠ ਅਤੇ ਸੰਬਾਦ: ਪੱਛਮੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਪਰਿਪੇਖ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
11. ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ- ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998.
12. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁਕ ਡੀਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
13. ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਫਲਸਫਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
14. ਮੋਹਨ ਤਿਆਗੀ, ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, 2013
15. ਮੋਹਨ ਤਿਆਗੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਕਬੀਲੇ: ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰਸੱਟ, ਦਿੱਲੀ, 2104
16. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਤ ਦੇ ਗੁੱਜਰਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 2010
17. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਗੁੱਜਰ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003
18. ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ, ਸਿਕਲੀਗਰ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰਸਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016

20. ਮਮਤਾ ਜਾਂਬਾ, ਗੁੱਜਰ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਗਰੇਸ਼ੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2015
21. Prof. Sher Singh Sher, The Sinkligars of Punjab, Sterling Publishers Pvt.Ltd. Jalandhar City, 1966
22. ਜਗਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ, ਗਰੇਸ਼ੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

AI-MA(PBI)-13 : (ਆਪਸ਼ਨ-i): ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-1

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100 | ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30 | ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: *04*

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ, ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਵਿਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
5. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਖ ਜਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
8. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।
9. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਭ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਮਿਲੇ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 12×3=36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

'ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ' (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ.ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ.ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਅ -2: ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪(ਲਾਵਾਂ): ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ

ਅ -3: ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ: ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਅ-4: ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਲੋਕ: ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ 3X12=36 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11X2=22 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਟੀਕ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
2. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਜਪੁਜੀ: ਇਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. ਡਾ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
4. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਵਿਵੇਚਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਦ ਦਰਸ਼ਨ।
6. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1963.
7. ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅੰਕ, ਦੋ ਭਾਗ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
8. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1947.
9. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
10. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ: ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
11. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
12. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ: ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
13. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸ਼ਾਹਕਾਰ: ਜਪੁਜੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1975.
14. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਵੈਲਵਿਸ਼ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

15. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
16. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਨੰਦ ਜੋਤਿ ਤੇ ਜੁਗਤਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
17. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
18. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਗੁਰਬਾਣੀ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
19. ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
20. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ ਕੇ ਚੋਲੇ ਰਤੜੇ, (ਅਨੁ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
21. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਬਾਣੀ ਸਾਰ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ।

23. ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਬਾਣੀ ਵਿਵੇਚਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ।
24. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ
25. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ
26. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ: ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਥਿਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2016
27. ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਬਾਣੀ: ਰਮਜ਼ ਅਤੇ ਰਹੱਸ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010
28. ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਬਾਣੀ: ਨਾਰੀ ਰੂਹਾਨੀਅਤ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011
29. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ, 1973
30. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਣੀ: ਗਿਆਨਮੂਲਕ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2015
31. ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004
32. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
33. ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚਿੰਤਨ, ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ) ਸੰਪਾਦਕ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ: ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ, ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *-2025-26*

: *AI-MA(PBI)14* (ਆਪਸ਼ਨ-I) ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30
ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ,ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ । ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਲਾ-ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸਭ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 12×3=36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

'ਵਾਰਤਕ-ਸਿਧਾਂਤ' (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ.ਗੁਰਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੋਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਸੰਪਾ. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅ-2: ਵਾਰਤਕ ਵਿਰਸਾ (ਪੁਰਾਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਚੋਣਵਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)
ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੋ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਪ੍ਰੋ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪ੍ਰੋ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਅ-3: ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਤਚੀਤ: ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਿਲੌਰੀ

ਅ-4: ਸਾਵੀਂ ਪੱਧਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ 12X3=36 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11X2=22 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
2. ਗੁਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਸੋਢੀ ਹਰਿ ਜੀ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. ਗੁਰਬਚਨ ਕੋਰ, ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਿਲੌਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਬਲੀਕੇਸਨ ਬਿਊਰੋ, ਪਟਿਆਲਾ, 1955.
5. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਪੁਰਾਤਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-21, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਾਰਚ, 1983.
6. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਨਿਬੰਧ ਅੰਕ-29, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਬਲੀਕੇਸਨ ਬਿਊਰੋ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਮਹਿੰਦਰ ਕੋਰ ਗਿੱਲ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸੈਮੀਨਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।
8. ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

CODE:-AI-MA(PBI)-15

(ਆਪਸ਼ਨ-i) **ਸੂਫ਼ੀ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ**

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ.ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ੍ਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 27 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਭ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਮਿਲੇ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਲਾ-ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 12×3=36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਐਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) ਭਾਗ-ਦੂਜਾ, (ਸਮੈਸਟਰ- ਤੀਜਾ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

'ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ' (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ.ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਡਾ.ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ', ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ' (ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ ਚੋਣਵੀਂ ਰਚਨਾ)

ਅ-2: ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ', ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ' (ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ ਚੋਣਵੀਂ ਰਚਨਾ)

ਅ-3: ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਅ-4: ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ : ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ 3X12=36 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11X2=22 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਸੂਫ਼ੀਮਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਕਾਫ਼ੀਆਂ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਕਾਫ਼ੀਆਂ, ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ "ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ', ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ, ਜੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ (ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
7. ਡਾ. ਨਰੇਸ਼, ਸੂਫ਼ੀ ਮਤ ਤੇ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਇਕ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ, ਦਿੱਲੀ।
9. ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਅੰਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
10. ਖੋਜ ਦਰਪਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਨਵਰੀ 1984.
11. ਭੀਮਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ। ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
12. ਪ੍ਰੋ. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਸੂਫ਼ੀਵਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1972
13. ਡਾ. ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ। ਸਮੀਖਿਆ ਸੰਵਾਦ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ , ਲੁਧਿਆਣਾ, 2011

(ਸਮੈਸਟਰ - ਚੌਥਾ)

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

AI-MA/PBD-26 : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100 — ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30 — ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: **05**

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ, ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ੳ-1, ੳ-2 ਅਤੇ ਅ-1, ਅ-2) ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਕੁਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ) ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
3. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-ੳ

ੳ-1:(I). ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ:

ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਬੋਲ ਅਮਲ, ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪੌਣ-ਧਾਰਾ ਵਿਧੀਆਂ, ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ: ਖੰਡੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ

(II).ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ :ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ: ਨਾਸਿਕਤਾ, ਬਲ, ਸੁਰ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੁਰ; ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰ ਸੰਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਨੇੜਤਾ, ਉਚਾਰ-ਖੰਡ (syllable)। 12 ਅੰਕ

ੳ-2.(I) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਨੇਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ, ਸੁਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ।

(II). ਭਾਵੰਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ:

ਭਾਵੰਸ਼:ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਰਗੀਕਰਨ, ਧਾਤੂ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਧੇਤਰ (ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪਤ ਰੂਪ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪਰਵਰਤਿਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰੱਖਿਅਕ ਰੂਪ) ਸ਼ਬਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ, ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਰਗਾਂ (ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਪੁਰਖ, ਕਾਰਕ, ਕਾਲ, ਵਾਚ) ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਪਾਂਤਰਨ 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਅ

ਅ-1.(I) ਵਾਕੰਸ਼: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਨਾਂਵ ਵਾਕੰਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪਛਾਣ, ਵਾਕ ਵਿਚ ਸਥਾਨ, ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ, ਬਣਤਰ, ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਕਾਰਜ,

ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਾਕੰਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪਛਾਣ, ਵਾਕ ਵਿਚ ਸਥਾਨ, ਵੰਡ, ਤਰਤੀਬ ,ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ

(II): ਉਪ-ਵਾਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ; ਸਵਾਧੀਨ ਉਪ-ਵਾਕ: ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ,

ਪਰਾਧੀਨ ਉਪਵਾਕ: ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ । 12 ਅੰਕ

ਅ-2 (I). ਵਾਕ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ

ਵਾਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਵਾਕਾਤਮਕ ਬਣਤਰਾਂ : ਮੇਲ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅੰਦਰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਣਤਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ।

(II) ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਪੋਹਾ, ਸਫੋਟ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ।ਅਰਥ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ: ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮੂਹ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਧੁਨੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ। 12 ਅੰਕ

4X12 =48 ਅੰਕ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

ਭਾਗ-ੲ

11X2=22 ਅੰਕ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.

ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1980.

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1982.

ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988.

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000.

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008.

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ: ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰੋਕਾਰ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ, 2010

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ. 2002.

0. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996.

1. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.

2. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.

13. ਜੀ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1960.

14. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ, (I,II ਅਤੇ III), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।

15. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1999.

16. ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੱਸਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਂਵ-ਵਾਕੰਸ਼: ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999.

17. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਅੰਕ 41.

18. ਭਾਖਾ ਸੰਜਮ, ਵਾਲਿਊਮ-22, 1997.

19. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

20. John Lyons, *Introduction to Theoretical Linguistics*, Cambridge, 1968.

21. F.D. Sassure, *Course in General Linguistics*, Fontana Collins, 1959.

22. Tej Bhatia, Punjabi : *A Cognitive - Descriptive Grammar*, Rouledge, London-New York, 1993.

23. Harjit Singh Gill, *Reference Grammer of Punjabi*, Punjabi University, Patiala, 1969.

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

: *AI-MA(PBI)-17* ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ.05

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ, ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ੳ-1, ੳ-2 ਅਤੇ ਅ-1, ਅ-2) ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਕੁਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ) ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
3. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

ੳ-1: ਲੋਕਧਾਰਾ: ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਨ: ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਟੈਂਪਲ, ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪਰੋਪ, ਰਿਚਰਡ ਡੋਰਸਨ, ਲੈਵੀ ਸਤ੍ਰਾਸ, ਐਲਨ ਡੰਡੀਜ਼, ਅਤੇ ਸਾਇਮਨ ਜੇ. ਬਰੌਨਰ ਦਾ ਲੋਕਧਾਰਾ ਚਿੰਤਨ (ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਨ (ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ — 12 ਅੰਕ

ੳ-2: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ :

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ:

(I) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ (ਰੂਪਾਤਰਨ ਬਣਤਰ, ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਮਹੱਤਵ, ਪ੍ਰਮੁਖ ਵੰਨਗੀਆਂ)

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਖੌਤਾਂ

(III) ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ :

(IV) ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ

(V) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ

(V I) ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ: ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ — 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ

(I) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ: ਵਰਗੀਕਰਨ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਚ: ਮੂਲ ਲੱਛਣ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ, ਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ

(III) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਟ: ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ, ਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ

(IV) ਅਜੋਕਾ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਸਰੂਪ — 12 ਅੰਕ

ਅ-2: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ

(I) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ - ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਰਥਕਤਾ, ਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ

(II) ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ: ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ

(ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਰਥਕਤਾ, ਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ)

(V) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ: ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ — 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ — 11X2=22 ਅੰਕ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਾ: ਰੂਪ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾ, ਪਰੰਪਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਦੀ ਸਿਰਜਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਨਵਰਤਨ ਕਪੂਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਯਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਪਟਿਆਲਾ।
- ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, ਗਿੱਧਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
- ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ।

1. ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਸੰਕਲਪ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
2. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਦਿੱਲੀ।
3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਰਾਜਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਚਿੰਨ੍ਹ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਜੱਟ ਬਰਾਦਰੀ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ,2011.
5. ਰਾਜਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਬਾਣੀਆ ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ,2011.
6. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਲੋਕਗੀਤ: ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2003.

ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ-42), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

8. **Allan Dundes,** ***Essays in Folkloristics.***
9. **Bosewell J.R. Reaver,** ***Fundamentals of Folk Literature.***
10. **Richard M. Darson,** ***Folklore and Folklife.***
11. **H.A. Kraape,** ***The Science of Folklore***
12. *ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮੌਤ ਦਰਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2020*
13. *ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਤੀ ਪਿਆਰ ਕਰੇਂਦੀਏ (ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਿਆਣਪਾਂ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2020*

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ *2025-26*

AI-MA(PBI)-18 : ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-2 (ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ)

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: *04*

[illegible] ਅੰਕ : 100

[illegible]ਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30

[illegible]ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

[illegible]ਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

[illegible]ਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ,ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 [illegible]

3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਕਾਵਿਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਖ ਜਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ (ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ) ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

7. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

8. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

9. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਭ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਮਿਲੇ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਹੱਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 12×3=36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

'ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਸਿਧਾਂਤ' (ਭਾਗ ਦੂਜਾ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ.ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ.ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਲੋਕ : ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ

ਅ-2: ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ (ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਬਾਣੀ: ਵਿਆਖਿਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ)

ਅ-3: ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ (ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੰਕਲਤ ਬਾਣੀ)

ਭਾਗ ੲ 11X2=22 ਅੰਕ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ), ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਭਗਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਮਿਤੀਹੀਣ
2. ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ: ਪਾਠ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2000
3. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਗਤ ਬਾਣੀ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਕਬੀਰ: ਜੀਵਨ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਬਾਣੀ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਬੇਦੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
6. ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਰਣਯ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
7. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ
9. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ
10. ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ: ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸਰੂਪ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2009

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

੧੨ **AI-MA(PBI)-19** ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100 ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30 ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ- 05

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ,ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ । ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਲਾ-ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸਭ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

2. ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਹੱਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 12×3=36 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

ਵਾਰਤਕ ਸਿਧਾਂਤ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ.ਗੁਰਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ.ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਆਪ ਬੀਤੀ : ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ

ਅ-2: ਹੁਸੀਨ ਚਿਹਰੇ : ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

ਅ-3: ਵਗਦੀ ਏ ਰਾਵੀ-ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਅ-4: ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ-1, ਗੁਰਬਚਨ, ਕੈਲੀਬਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ, 2023।

(ਨੋਟ: ਅ-4 ਭਾਗ ਲਈ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਅੱਗੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਲੇਖ ਹੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ: 1. ਏਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਜਲਦੀ ਮਰ ਜਾਣਾ ਭਾਗ ਚੋਂ: ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਲੜਾਂਗੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਬੰਦਾ। 2. ਕਿਸ-ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਭਾਗ ਚੋਂ: ਗਦਰ ਦੌਰ ਦੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ: ਕਰਤਾਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸੌਂਧ: ਛੱਜਲਵੰਡੀ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਈਟਨ ਦਾ ਬੁਲੰਦਵੀ। 3.ਪੰਜਾਬ ਪਰਵਾਸ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੇਖ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ) 3X12=36 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ 11X2=22 ਅੰਕ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ: ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ।
3. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਭਿਨੰਦਨ, ਗ੍ਰੰਥ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।
4. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਸੀਨ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
6. ਅਬਨਾਸ਼ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ: ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਅਬਨਾਸ਼ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਸੈਸ਼ਨ 2025-26

AI-MA(PBI)-20 ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ

ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :30

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :40

ਕੁੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ: 04

ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ੳ,ਅ, ਅਤੇ ੲ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ੳ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ । ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ-ਭਾਗ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਭਾਵ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਅ ਭਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਉਪਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਉਪਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੁਲ 48 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
2. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਲ 22 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
4. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸਭ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਮਿਲੇ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੈ-ਵਸਤੂ, ਰੂਪ ਵਿਧਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਲਾ-ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਲ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ੳ) ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ਅ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਉਪ ਭਾਗਾਂ (ਅ-1, ਅ-2, ਅ-3, ਅ-4) ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਅੱਠ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਕ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਹੱਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ $12 \times 3 = 36$ ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਤੀਜੇ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੲ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਕਾਲਜ)

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ ੳ

ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ), ਡਾ.ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਡਾ.ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਅ

ਅ-1: ਮਿਰਜ਼ਾ : ਪੀਲੂ

ਅ-2: ਹੀਰ : ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ

ਅ-3: ਪੂਰਨ ਭਗਤ : ਕਾਦਰਯਾਰ

ਅ-4: ਸੱਸੀ : ਹਾਸ਼ਮ

3X12=36 ਅੰਕ

ਭਾਗ ੲ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11X2=22 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਕਾਦਰਯਾਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਕਿੱਸੇ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
3. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪੀਲੂ ਰਚਿਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਹੀਰ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
5. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
6. ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ, ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅੰਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ : ਇਕ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
8. ਖੋਜ ਦਰਪਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਨਵਰੀ 1984.
9. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।
10. ਹਰਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਪੀਲੂ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
11. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਕਿੱਸਾ ਸੰਸਾਰ
12. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸੇ
13. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਕਿੱਸਾ ਸੰਵਾਦ
14. ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ: ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ: ਕੱਚ ਤੇ ਸੱਚ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2010
15. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ). ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ: ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2013
16. ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ: ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰਿਪੇਖ, 5ਆਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 2012